

**Ocena rozprawy doktorskiej
lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej
pt. „Wieloletnia analiza zmian wybranych parametrów
antropometrycznych i odpowiedzi na interwencję
behawioralną u dzieci z nadmiarem masy ciała”.**

Doktorat został wszczęty w dniu 24.04.2026 roku w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauk medycznych.
Promotor: dr hab. n. med. Katarzyna Plata – Nazar.

W związku z powołaniem mnie na recenzenta rozprawy doktorskiej lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej na podstawie art. 187 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. z 2024 roku, poz. 1571) przedstawiam swoją opinię o pracy.

Przedstawiona do recenzji rozprawa zawarta jest na 65 stronach; ma układ typowy dla rozpraw na stopień doktora. Zgodnie ze spisem treści przedstawia wykaz prac wchodzących w skład rozprawy doktorskiej, wprowadzenie, cel pracy, omówienie publikacji wchodzących w skład rozprawy doktorskiej, wnioski i podsumowanie całości rozprawy, piśmiennictwo, dołączone są publikacje wchodzące w skład rozprawy doktorskiej oraz oświadczenie współautorów.

Wykaz prac oryginalnych wchodzących w skład rozprawy doktorskiej wskaźniki Bi bliometryczne: łączne 4 prace, IF – 10,9, MEN – 400 punktów.

WYKAZ PRAC WCHODZĄCYCH W SKŁAD ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

1. Praca oryginalna

M. Dettlaff – Dunowska, A. Lemanowicz – Kustra, M. Brzeziński, O. Sowulewski, K. Plata – Nazar, A. Szlagatys – Sidorkiewicz

Long-Term Trends in Physical Fitness and Body Mass Among 10 – Year – Olds in Gdańsk: findings from a 12 – Year Intervention Programme.

· *Pediatrics Polska - Polish Journal of Paediatrics* (2026r. tom 101, numer 1)

Numer DOI: 10.5114/polp.2026.159867.

IF – 0,

MNiSW 100 pkt

2. Praca oryginalna

M. Dettlaff – Dunowska, M. Brzeziński, A. Zagierska, A. Borkowska, M. Zagierski, A. Szlagatys – Sidorkiewicz;

Changes in Body Composition and Physical Performance in Children with Excessive Body Weight Participating in an Integrated Weight – Loss Programme

Nutrients (2022r. tom 14, artykuł 3647).

Numer DOI: 10.3390/nu 14173647.

IF – 5,9

MNiSW 140 pkt.

3. Praca oryginalna

A. Lemanowicz – Kustra, M. Brzeziński, M. Dettlaff – Dunowska, A. Borkowska, M. Materek, K. Jagiełło, A. Szlagatys – Sidorkiewicz,

Body Weight Changes During Childhood and Predictors of Excessive Body Weight in Adolescence – A Longitudinal Analysis

Nutrients 2024r., 16, 4397.

Numer DOI: 10.3390/nu 16244397.

IF – 5,0

MNiSW 140 pkt

4. Praca oryginalna

Katarzyna Plata – Nazar, Joanna Troch, Daria Bogucka, Magdalena Dettlaff – Dunowska, Karolina Mischyszyn, Julia Leszkowicz, Agata Pieńkowska, Wojciech Nazar, Anna Szymczak, Agnieszka Łuczak, Dominika Rynkiewicz, Eliza Bogdan, Julia Piasta, Karolina Hecold, Klaudia Pietrzyk, Marcin Sasin, Marta Miksiewicz, Piotr Witkowski, Agnieszka Szlagatys – Sidorkiewicz,

Jestem na 6! Wiem, jak zdrowo jeść! 5 kroków do zdrowia : program przeciwdziałania otyłości u dzieci.

Numer DOI: 10.26625/10135.

IF 0

MNiSW 20pkt Q

Przegląd Pediatryczny, 2021r., 50, (2), 76 – 83.

Doktorantka Magdalena Dettlaff – Dunowska w dwóch pracach jest pierwszym – wiodącym autorem, a w pozostałych trzecim i czwartym.

Temat pracy jest słuszny i praktycznie pożądanym z uwagi na wagę problemu nadwagi i otyłości w populacji pediatrycznej. Jest to wieloletnia analiza zmian wybranych parametrów antropometrycznych i ważnej odpowiedzi na interwencję behawioralną w badanej grupie dzieci.

Zdecydowanie prace te mają istotne wartości naukowe i przede wszystkim praktyczne w problematyce pediatrycznej.

Co istotne, to że te badania zostały co już podkreślałam wykonane w oparciu o długotrwałe programy, co daje nam informację na problem nadwagi i otyłości w długiej obserwacji czasowej.

Główny cel przedstawiony w pracy jest jasno i przejrzysty. Ocena kierunku i dynamiki zmian w zakresie parametrów antropometrycznych i aktywności fizycznej dzieci w wieku szkolnym w Gdańsku oraz identyfikacja czynników ryzyka obniżonej sprawności fizycznej.

Cele szczegółowe:

1. Ocena zmiany centyla BMI i wydolności fizycznej u dzieci.

- 2 Identyfikacja wczesnych predyktorów otyłości i niskiej wydolności fizycznej.
- 3 Ocena roli suplementacji witaminą D w modyfikacji składu ciała, z zjawie wydolności fizycznej.
4. Rola interwencji behawioralnej u dzieci z nadwagą i otyłością.

Zespół Katedry i Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Alergologii i Żywienia Dzieci w Gdańsku od lat pracuje nad tym ważnym problemem pediatrycznym.

Uzyskane wyniki badań jak podaje Doktorantka wskazują, że „nadmierna masa ciała nie powinna być rozpatrywana jako problem antropometryczny, gdyż wiążą się one z obniżeniem sprawności fizycznej oraz zwiększonym ryzykiem utrzymywania się nieprawidłowości zdrowotnych w dalszych etapach rozwoju”.

W pełni zgadzam się z lek. Magdaleną Dettlaff – Dunowską że: „w konsekwencji ocena stanu zdrowia dziecka wymaga podejścia wykraczającego poza analizę samego BMI i powinna obejmować także parametry funkcjonalne”.

Podkreślam za autorką rozprawy istotne osiągnięcie przydatności Kasch Pulse Recovery (KPRT) jako prostego, standaryzowanego narzędzia oceny wydolności fizycznej możliwego do zastosowania w warunkach przesiewowych, co z „praktycznego punktu widzenia stworzy możliwość wczesnego kierowania takich pacjentów do pogłębionej diagnostyki oraz wdrożenia odpowiednio ukierunkowanych badań profilaktycznych i terapeutycznych”.

W monitorowaniu odpowiedzi na interwencję terapeutyczną KPRT może również stanowić ważne narzędzie. Ważnym jest stwierdzenie, że „odpowiedź na leczenie dzieci z nadmierną masą ciała najlepiej odzwierciedlają zmiany składu ciała oraz poprawa parametrów funkcjonalnych, a nie wyłącznie zmiany BMI.

W mojej ocenie cel główny pracy został osiągnięty.

Wnioski odpowiadają na zadane w celu pracy problemy:

„Wykazano, że parametry antropometryczne oraz sprawność fizyczna dzieci w wieku szkolnym w Gdańsku zmieniają się w czasie i różnicują się w zależności od płci. Stwierdzono również, że nadmierna masa ciała stanowi istotny czynnik ryzyka obniżonej wydolności fizycznej”.

Na podstawie przeprowadzonych badań i analiz wyników postawiono następujące wnioski:

1. Ocena zmiany centyla BMI i wydolności fizycznej u dzieci. Stwierdzono, że parametry antropometryczne oraz wydolność fizyczna dzieci ulegają zmianom w czasie. W analizie populacyjnej dzieci 10 – letnich wykazano obecność trendów czasowych w zakresie sprawności fizycznej, obejmujących okres poprawy w latach 2015 – 2019 oraz pogorszenie po 2020 roku. Nadmierna masa ciała pozostawała przy tym stale związana z gorszymi wynikami KPRT.
2. Identyfikacja wczesnych predyktorów otyłości i niskiej wydolności fizycznej. Wykazano, że nadwaga i otyłość obecne już we wczesnym dzieciństwie zwiększają ryzyko utrzymywania się nadmiernej masy ciała w kolejnych etapach rozwoju, w tym w okresie adolescencji. Do wczesnych czynników ryzyka należą również obniżona sprawność fizyczna oceniana za pomocą KRPT oraz podwyższone wartości ciśnienia tętniczego.

3. Ocena roli suplementacji witaminą D w modyfikacji składu ciała i sprawie wydolności fizycznej,
Nie wykazano istotnego wpływu suplementacji witaminą D na modyfikację składu ciała ani na poprawę wydolności fizycznej u dzieci z nadmierną masą ciała.
4. Rola interwencji behawioralnej u dzieci z nadwagą i otyłością.
Wykazano, że interwencja behawioralna oraz zintegrowana interwencja stylu życia prowadzą do korzystnych zmian w składzie ciała oraz poprawy parametrów funkcjonalnych. Najbardziej czułymi wskaźnikami odpowiedzi na leczenie były spadek komponenty tłuszczowej, wzrost beztłuszczowej masy ciała oraz poprawa wyników KPRT.

Z pracami stanowiącymi podstawę rozprawy doktorskiej lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej dokładnie się zapoznałam.

Praca doktorska lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej przygotowanej pod kierunkiem eksperta w dziedzinie pediatrii i gastroenterologii dziecięcej dr hab. n. med. Katarzyny Platy – Nazar stanowi istotny wkład w badaniach nad nadwagą i otyłością u dzieci, stanowiący narastający problem w wieku rozwojowym.

Tak dobrze zaplanowane i wykonane badania są niewątpliwie dużym udziałem promotora dr hab. n. med. Katarzyny Platy – Nazar.

Reasumując, praca lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej to ciekawe, bardzo dobrze zaplanowane i wzorowo przeprowadzone studium badawcze.

Nie mam uwag do pracy; zachęcam Doktorantkę do dalszego pogłębiania tego niezmiernie ważnego problemu pediatrycznego.

Składam zatem wniosek do Wysokiej Rady Nauk Medycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Przedstawiona do recenzji praca lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (DZ. U. z 2022 roku, poz. 574 ze zmianami).

Z uwagi na znaczącą wartość naukową i szczególnie praktyczną rozprawa doktorska lek. Magdaleny Dettlaff – Dunowskiej w mojej ocenie zasługuje na wyróżnienie o co wnioskuję do Wysokiej Rady Nauk Medycznych GUM.

prof. dr hab. n. med.
Mieczysława Czerwionka – Szaflarska